

**มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา
รหัสวิชา ๑๐๑ ๓๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก**

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น/คณะพุทธศาสตร์/สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๑๐๑ ๓๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก Psychology in Tipitaka
๒. จำนวนหน่วยกิต	๓ หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต / สาขาวิชาพระพุทธศาสนา / หมวดวิชาศึกษาเฉพาะด้านพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระครูสุธีคัมภีรญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสำรอง สณญโต, ดร.
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๒ ชั้นปีที่ ๔ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘.สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อจ อาสภมหาเถร) ๓๐ หมู่ ๑ ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้เรื่องจิตและกระบวนการทำงานของจิตตามแนวพระสูตรและพระอภิธรรมปิฎก มองเห็นความสำคัญของจิตในฐานะเป็นที่เกิดของพฤติกรรมทั้งปวง สามารถใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาควบคุมจิตตนเองได้ เข้าใจตนเองและผู้อื่นใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา	๑. เพื่อให้บัณฑิตรู้และเข้าใจลักษณะโครงสร้างของชีวิตแนวพุทธจิตวิทยา

<p>๒. เพื่อให้นิสิตรู้และเข้าใจกระบวนการทำงานของจิตและเจตสิกในฐานะเป็นจุดเกิดแห่งพฤติกรรมมนุษย์</p> <p>๓. เพื่อให้นิสิตเข้าใจหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับจิต สามารถควบคุมจิตตนเองได้ เข้าใจผู้อื่น มีจิตเมตตาอารีพร้อมช่วยเหลือเมื่อเห็นผู้อื่นมีความทุกข์</p> <p>๔. เพื่อฝึกฝนให้นิสิตสามารถใช้จิตวิทยาในพระไตรปิฎกเพื่อการเผยแผ่ธรรมแก่พุทธศาสนิกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
--

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาคำสอนเรื่องโครงสร้างพื้นฐานของชีวิต (ขั้น ๕ อายุตนะ ๖) จิต เจตสิก และวิถีจิตตามแนวพระอภิธรรม ศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ตามแนวจริต ๖ อารมณ์พฤติกรรมและจิตบำบัดเชิงพุทธในพระไตรปิฎก เทคนิคการใช้จิตวิทยาเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา</p>			
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
การบรรยาย ๔๕ ชั่วโมง/ ภาคการศึกษา	ไม่มี	ฝึกงานภาคสนามจำนวน ๓ ชั่วโมง	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
<p>๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายบุคคลคนละประมาณ ๓๐ นาที (เฉพาะนิสิตรูปที่ต้องการขอคำปรึกษา) - รายกลุ่ม กลุ่มละ ๔๐ นาที โดยประมาณ 			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	- มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวร หรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิต จะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ ตลอดจนวินัยในตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุก

	<p>คนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมสร้างความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านจิตวิทยาในพระไตรปิฎก ไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้ให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒.ความรู้					๓.ทักษะทางปัญญา				๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔
●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●	●	●

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
<p>ความรับผิดชอบต่อหลัก</p> <p>(๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>(๓) มีภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้</p> <p>ความรับผิดชอบต่อรอง</p>	<p>๑) ขณะบรรยาย หรือทำกิจกรรมใดๆ ผู้บรรยายจะสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน</p> <p>๓) ยกกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะและ</p>	<p>๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน</p> <p>๒) ประเมินจากผลงานและความรับผิดชอบต่อในงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๓) ประเมินคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต</p>

<p>(๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม</p> <p>(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</p> <p>(๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชชาติ และพระพุทธศาสนา</p>	<p>เสียสละเพื่อส่วนรวมให้เกียรติแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหา</p>	
--	--	--

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
<p>ความรู้รับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพระพุทธศาสนา</p> <p>(๕) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ความรู้รับผิดชอบรอง</p> <p>(๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยใช้แนวคิดทางด้านพระพุทธศาสนา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาในสังคม</p> <p>(๓) สามารถติดตามความก้าวหน้าแนวคิดใหม่ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งเข้าใจวิธีการนำไปประยุกต์ใช้</p> <p>(๔) มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยและใช้เป็น</p>	<p>๑) บรรยาย</p> <p>๒) มอบหมายให้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ๑ เรื่อง</p> <p>๓) กิจกรรมในชั้นเรียน</p>	<p>๑) สอบ</p> <p>๒) สมุดบันทึก</p> <p>๓) รายงาน</p> <p>๔) การสังเกตพฤติกรรม</p>

เครื่องมือในการแสวงหาวิทยากร ใหม่ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา		
---	--	--

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและอย่างเป็นระบบ</p> <p>(๒) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>(๓) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ</p> <p>(๔) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางบาลีสันสกฤตได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>๑) มอบหมายหัวข้อ และให้ยกกรณีศึกษาตัวอย่างที่สอดคล้องกับหัวข้อเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม</p> <p>๒) กำหนดให้ส่งรายงานและนำเสนอการศึกษาค้นคว้า</p>	<p>๑) ประเมินจากผลงานและการของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ</p> <p>๒) ประเมินผลจากข้อสอบกลางภาค / ปลายภาค ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการนำความรู้ทางหลักการทฤษฎีไปประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล</p>

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน</p> <p>(๒) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>(๓) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดง</p>	<p>๑) มอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม</p> <p>๒) กำหนดกิจกรรมแบ่งกลุ่มตอบคำถามในชั้นเรียน</p>	<p>๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้การสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน</p> <p>๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย</p>

ประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้ง แสดง จุดยืนอย่างพอเหมาะทั้ง ของตนเองและของกลุ่ม		
---	--	--

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลทั้ง เชิงปริมาณและคุณภาพ</p> <p>(๒) สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคน ในสถานการณ์ที่หลากหลาย</p> <p>(๓) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบ ของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม</p> <p>(๔) สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม</p>	<p>๑) มอบหมายกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสืบค้นสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ</p> <p>๒) มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงานโดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</p>	<p>๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๒) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย</p>

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน

๑	<p>บทที่ ๑</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของจิตวิทยาแนวพุทธและจิตวิทยาตะวันตก - วัตถุประสงค์ของการศึกษาจิตวิทยา - ลักษณะที่สอดคล้องกันและต่างกันระหว่างจิตวิทยาเชิงพุทธ และจิตวิทยาตะวันตก 	๓	<p>บรรยาย ถาม-ตอบ เปิดโอกาสให้แสดง ความคิดเห็น</p>	<p>พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสำรอง สฤษฎโต, ดร.</p>
๒ - ๓	<p>บทที่ ๒ โครงสร้างของชีวิต : ชั้น ๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกายภาพ (รูปชั้น) - ลักษณะทางจิตใจ (นามชั้น) - ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นต่าง ๆ (ร่างกายและจิตใจ) - ชั้น ๕ กับอุปาทานชั้น (ชีวิตที่เป็นปัญหา) - อาหารหล่อเลี้ยงชีวิต - ข้อสังเกตทางจิตวิทยา 	๖	<p>บรรยาย ถาม-ตอบ เปิดโอกาสให้แสดง ความคิดเห็น</p>	<p>พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสำรอง สฤษฎโต, ดร.</p>
๓	<p>บทที่ ๓ โครงสร้างของชีวิต : อายตนะ ๖</p> <ul style="list-style-type: none"> - อายตนะ ๖ ตัวรับรู้และเสพเสวยโลก - ประเภทและระดับของการรับรู้ - ความถูกต้องและผิดพลาดของการรับรู้ - ข้อสังเกตทางจิตวิทยา 	๓	<p>บรรยาย ถาม-ตอบ เปิดโอกาสให้แสดง ความคิดเห็น</p>	<p>พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสำรอง สฤษฎโต, ดร.</p>
๔ - ๕ - ๖	<p>บทที่ ๔ จิต - เจตสิก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและการจำแนกประเภทของจิตและเจตสิก - กระแสการทำงานของจิต(วิถีจิต) - ขั้นตอนการทำงานของจิตแต่ละขณะ - การแตกดับของชีวิตและจิต - เจตสิกในฐานะผู้ปรุงแต่งจิตและเกิด-ดับร่วมกับจิต 	๙	<p>บรรยาย ถาม-ตอบ เปิด โอกาสให้แสดงความ คิดเห็น</p>	<p>พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสำรอง สฤษฎโต, ดร.</p>

๗ - ๘	<p>บทที่ ๕ อริยสัจจ ๔ : จุดเริ่มและหัวใจจิตวิทยาพุทธ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความจริงเกี่ยวกับทุกข์ : ชนิดและระดับของทุกข์ - เหตุแห่งทุกข์ : แนวโน้มพื้นฐานแห่งชีวิต รูปแบบแห่งปฏิจสมุปบาท - ความสิ้นทุกข์ : ความจริงเกี่ยวกับความสุขและความสำคัญของโสมนัส ปิติ สุข มุทิตา และทุกข์ - ทางพ้นทุกข์ : อริยมรรคมีองค์ ๘ กับความสัมพันธ์ระหว่างอริยสัจจ ๔ และปฏิจสมุปบาท ๑๒ - ข้อสังเกตทางจิตวิทยา 	๖	<p>บรรยาย ถาม-ตอบ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น</p>	<p>พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสารอง สลัญญโต, ดร.</p>
๙ - ๑๐	<p>บทที่ ๖ จริต ๖ กกับการสร้างมนุษย์สัมพันธ์เชิงพุทธ</p> <p>-ความหมายและประเภทของจริตในพระไตรปิฎก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เหตุเกิดของจริต -วิธีการสังเกตจริตในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา(วิสุทธิมรรค) - สังเกตจากอิริยาบถ - สังเกตจากการทำงาน - สังเกตจากการกิน - สังเกตจากการดู - สังเกตจากธรรมที่ประพฤติ - ประโยชน์จากการเรียนรู้จริต ๖ - การครองใจคน - การมอบหมายงาน - การอบรมสั่งสอน - การติดต่อ 	๖	<p>บรรยาย ถาม-ตอบ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น</p>	<p>พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสารอง สลัญญโต, ดร.</p>
๑๑ - ๑๒	<p>บทที่ ๗</p> <p>อารมณ์กับพฤติกรรมและจิตบำบัดเชิงพุทธ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อารมณ์คืออะไร - ชนิดของอารมณ์ 	๖	<p>บรรยาย ถาม-ตอบ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น</p>	<p>พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสารอง สลัญญโต, ดร.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งเร้าและกระบวนการที่ทำให้เกิดอารมณ์ - บทบาทและลักษณะของอารมณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรม - สมถะ-วิปัสสนา:แบบฝึกและการควบคุมอารมณ์ตามแนวพุทธ - สมถะและวิปัสสนา : หลักการและวิธีการจิตบำบัดเชิงพุทธ 			
๑๓ - ๑๔ - ๑๕	บทที่ ๙ จิตวิทยาพระพุทธศาสนาเชิงประยุกต์ <ul style="list-style-type: none"> - การประยุกต์ใช้จิตวิทยาพระพุทธศาสนาเพื่อดูแลและให้กำลังใจผู้ป่วย - การใช้จิตวิทยาพระพุทธศาสนาในการสอนเยาวชน - นิสิตร่วมอภิปรายแสดงทัศนะและรายงานผลการออกเยี่ยมและให้คำแนะนำการใช้หลักธรรมในการประคองจิตยามป่วยไข้ - สรุปร้านอาหารวิชาในรายวิชาทั้งหมด 	๙	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตทุกรูปเข้าร่วมอบรมเทคนิคการใช้พุทธจิตวิทยาเพื่อการเผยแพร่ ประกอบด้วย ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ - แบ่งนิสิตออกเป็นกลุ่มออกเยี่ยมผู้ป่วยตามสถานพยาบาลและชุมชนเพื่อให้กำลังใจและให้คำแนะนำการใช้หลักธรรมในการประคองจิตยามป่วยไข้ 	พระครูสุธีคัมภีร์ ญาณ,ผศ.ดร. / พระมหาสำรอง สฤญโต, ดร.
๑๖	สอบวัดผลปลายภาค	๓		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	สอบปลายภาค	๑๖	๖๐%

๒	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การ นำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความ คิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาฯ แปล ๔๕ เล่ม (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ให้ศึกษา).</p> <p>คัมภีร์อรรถกถาและฎีกาและคัมภีร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ให้ศึกษา).</p> <p>วีไลพร ภาวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. จิตวิทยาพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : บริษัทเมตาร์ท จำกัด, ม.ป.ป., ๒๕๓๘.</p> <p>พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต). พัฒนาชีวิตด้วยจิตวิทยาแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.</p> <p>พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต). จากจิตวิทยาสู่จิตภาวนา. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.</p> <p>พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต). จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาคนตามแนวธรรมชาติ. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.</p> <p>พระราชวิสุทธิกวี (พิจิตร). การพัฒนาจิต. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>ไม่มี</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>พระพุทธโฆษาจารย์. วิสุทธิมรรคแปล ภาค๑-๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘.</p> <p>พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต). พุทธธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖.</p> <p>ระวี ภาวิไล. อภิธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ : บริษัทธรรมสาร จำกัด, ๒๕๓๖.</p> <p>นิภา นิรายน. การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๐.</p> <p>สมัคร บุรวาส. จิตวิทยาและการทำใจทางพระพุทธศาสนา. พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๐๒.</p> <p>สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓.</p> <p>พ.อ.ปิ่น มุฑกันต์. พุทธวิธีครองใจคน. พระนคร : คลังวิทยา, ๒๕๑๓.</p> <p>พ.อ.ปิ่น มุฑกันต์. ปาฐกถาเรื่องจิต. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ /ผลงานเชิงประจักษ์
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ ผู้สอน เพื่อให้มีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระครูสุธีศัมภีร์ญาณ, ผศ. ดร. และ พระมหาสำรอง สณญูโต, ดร.

ลงชื่อ วันที่รายงาน _____

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหาภริรัฐกรณ์ อัสมาลี, ดร.

ลงชื่อ วันที่รับรายงาน _____

